Obsah

Dějiny jako čas proměn 9

Úvod 11

Atmosféra doby: čtyřicátá až šedesátá léta 19. století v říši Habsburků 14
Čtyřicátá léta 19. století: revoluční vzepětí a jeho limity v době konce starého světa 14
Padesátá léta 19. století: období tranzice a poslední velké politické „retardace" 19
Šedesátá léta 19. století: cesta k občanské společnosti a modernitě začíná 25
Shrnutí 26
Předpoklady, koncept „neudržitelnosti" starých poměrů a věznění revolucionářů 29

Revoluční události pohledem převážně vojenských vyšetřovacích komisí 32
Smíšená vojensko-civilní vyšetřovací komise 1848 33
Vojenská vyšetřovací komise 1849–1854 35
Zvláštní vojenské vyšetřovací komise v Josefově a Hradci Králové v letech 1855–1857 39
Josefov, první vyšetřovací komise (1855): kauza zabavených textů 42
Problém tajné korespondence, textů a pašování věcí mezi vězni 43
Spolupráce s dohlížejícím personálem 52
Josefov, druhá vyšetřovací komise (1857): kauza útěku tří vězňů 59
Perspektiva uprchlých vězňů 65
Perspektiva dohlížejících a úřadů 71

Hradec Králové, třetí vyšetřovací komise (1855–1856): poměry, zabavené texty a pokus o útěk 77
Komparace 1: problémy pevnostních vězení a materiály Generálního velitelství Praha 83
Problém tajné korespondence a textů 85
Útěky a pokusy o útěk 90

Revolucionáři ve vězení v pevnosti Josefov 95
Perspektiva vězňů: co tehdy znamenalo být ve vězení? 96
Duo Jan Vidats a Stefan Dunyow 98
Jan Vidats: bývalý trestanec a jeho ne-zatloukání 98
Stefan Dunyow: problematický radikál u výslechu aneb „dělejte si se mnou, co chcete“ 104
Dopisy přátelům a neutěšené rodinné poměry Dunyowů ve Vinze 107
Dopisy otci a Vidatsovi: bulharsky psaný unikát a jednoduchá vězeňská kryptomluva 111
Polský šlechtic Vincenc Novina Smaglowski 118
Překládající učenec a Statuta Společenství dětí Panny Marie ... 118
Polský vězeň v malé „síti“ dopisů 123
Učenec ve vězení a jeho systematické poznámky 130
Haličský Polák Alexander Wimpeller 136
Reflexe raného dětství: román z josefovské pevnosti *Noc ve vězení* 136
Soudní rozsudek a *Sanctuarium* 140
Celková zpráva a výslech před vyšetřovací komisí 143
Texty Alexandra Wimpellera: základní kontury vězeňského díla jednoho „psavce“ 148
Vězni z Josefova jako mikro-společenství 160
Přirozeně lidské faktory: dopisy, vztahy, peníze a záliby 161
Politické, národní a náboženské faktory 166
Komparace 2: literatura jako barometr dobové atmosféry aneb Pellico a Sabina, a také trochu Frič 171
Silvio Pellico 172

Karel Sabina 175
Josef Václav Frič 178

Závěry 182
Revolucionáři ve vězení a proměny státní moci 182
Vyšetřovací komise v Josefově a Hradci Králové:
základní kontury světa politických vězňů 184
Typologie uvězněných revolucionářů z Josefova 191
Zcela na závěr: „skokové“ proměny starého
v nové a revolucionáři 197

Prameny a literatura 201
Archivní prameny 201
Archivní prameny online 201
Literatura 201
Elektronické zdroje 204